ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਹਿਜ ਬਿਜਲੀ ਹਰ ਘਰ ਯੋਜਨਾ- ''ਸੁਭਾਗਯ'' 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

Posted On: 27 SEP 2017 11:33AM by PIB Chandigarh

FAQs on Pradhan Mantri Sahaj Bijli Har Ghar Yojana "Saubhagya"

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਹਿਜ ਬਿਜਲੀ ਹਰ ਘਰ ਯੋਜਨਾ- ''ਸੁਭਾਗਯ'' 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਹਿਜ ਬਿਜਲੀ ਹਰ ਘਰ ਯੋਜਨਾ-''ਸੁਭਾਗਯ'' ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ 25 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਹਵਾਨ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਮ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਐੱਫਏਕਿਊ) ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਮਨਚਾਹੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ.1 ਇਸ ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. 'ਸੁਭਾਗਯ' ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਬਵਿਆਪਕ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸੰਪਰਕ ਤੱਕ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2. ਆਖਰੀ ਘਰ ਤੱਕ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਬਿਜਲੀ ਖੰਭੇ ਤੋਂ ਕੇਬਲ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਮੀਟਰ ਲਗਾਉਣਾ, ਐੱਲਈਡੀ ਬੱਲਬ ਨਾਲ ਇਕਹਿਰੇ ਪੁਆਇੰਟ ਅਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਚਾਰਜਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਲਈ ਤਾਰਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਕੇਬਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਜਲੀ ਖੰਭਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਡਕਟਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 3 ਕੀ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਵਾਲੇ ਹਰ ਘਰ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ?

ਉੱਤਰ. ਹਾਂ। ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਬਾਕੀ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਕੌਮਜ਼/ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਸਮੇਤ ਦਸ (10) ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4. ਕੀ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਖਪਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਖਪਤ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਬੰਧਿਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਡਿਸਕੌਮ/ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਜਲੀ ਖਪਤ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨੀ ਹੋਏਗੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ $24\mathrm{x}$ 7 ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ' ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ? ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. 24x7ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ' ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਹਿਲ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਡਮੈਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ, ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੰਡ, ਊਰਜਾ ਦਕਸ਼ਤਾ, ਡਿਸਕੌਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਹਿਲ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ 24x7 ਬਿਜਲੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੱਲ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਖਲਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਭਾਗਯ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਪਹੰਚ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6. ਵੰਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਹਨ: ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਡੀਡੀਯੂਜੀਜੇਵਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਆਈਪੀਡੀਐੱਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਧੀਨ ਹਨ-ਫਿਰ ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਦੀਨਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਆਏ ਗ੍ਰਾਮ ਜਿਓਤੀ ਯੋਜਨਾ (ਡੀਡੀਯੂਜੀਜੇਵਾਈ) ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਫੀਡਰਾਂ/ਵੰਡ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ/ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੈਮਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਖਰੀ ਘਰ ਤੱਕ ਬੀਪੀਐੱਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਨਾਖ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਈ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਬੀਪੀਐੱਲ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲਾਗਤ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਨਪੜ੍ਹ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੰਭੇ, ਕੰਡਕਟਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਬਿਜਲੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ (ਆਈਪੀਡੀਐੱਸ) ਬਿਜਲੀ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਘਰ ਹੁਣ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲਾਗਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਖਰੀ ਘਰ ਤੱਕ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਭਾਗਯ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7. ਕੀ ਡੀਡੀਯੂਜੀਜੇਵਾਈ ਅਧੀਨ ਉਪਲੱਬਧ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਸਭਾਗਯ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਹਾਂ, ਸੁਭਾਗਯ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਡੀਡੀਯੂਜੀਜੇਵਾਈ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ 16,320 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8. ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ?

ਉੱਤਰ. ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀਪੀਆਰਜ਼) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9. ਸਮੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ?

ਉੱਤਰ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਾਜ ਦੇ ਡਿਸਕੌਮਜ਼/ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ (ਊਰਜਾ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਨਿਗਰਾਨ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਕੰਮ ਸਬੰਧਿਤ ਡਿਸਕੌਮ/ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਦੂਜੀਆਂ ਢੁੱਕਵੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10. ਸਮਾਂ ਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਆਈਟੀ ਤਕਨਾਲੌਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੋਬਾਇਲ ਐਪ/ਵੈੱਬ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ/ਕਲੱਸਟਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਇਲੈੱਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ/ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ/ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ ਆਦਿ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ/ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ, ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ 4 ਕਰੋੜ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਏਗਾ?

ਉੱਤਰ. ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 1 ਕਿਲੋਵਾਟ ਦਾ ਔਸਤ ਭਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 8 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਲੋਡ ਦੀ ਔਸਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਗਪਗ 28,000 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਵਾਧੂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਲਗਪਗ 80,000 ਮਿਲੀਅਨ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਵਾਧੂ ਊਰਜਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅੰਕੜਾ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਅਲੱਗ ਹੋਏਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12. ਜਿੱਥੇ ਗਰਿੱਡ ਲਾਇਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਕੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਅਤੇ ਅਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਘਰਾਂ ਲਈ 200 ਤੋਂ 300 ਵਾਟ ਦੇ ਸੌਰ ਊਰਜਾ ਪੈਕ ਅਤੇ 5 ਐੱਲਈਡੀ ਲਾਈਟ ਨਾਲ ਬੈਟਰੀ, 1 ਡੀਸੀ ਪੱਖਾ, 1 ਡੀਸੀ ਪਾਵਰ ਪਲੱਗ ਨਾਲ 5 ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰੱਖ ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 13. ਸੁਭਾਗਯ ਅਧੀਨ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਘਰ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ?

ਉੱਤਰ. ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 4 ਕਰੋੜ ਘਰ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਯੂਜੀਜੇਵਾਈ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ 1 ਕਰੋੜ ਬੀਪੀਐੱਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ 300 ਲੱਖ ਘਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 250 ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 50 ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦੀ ੳਮੀਦ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14. ਕੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ? ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਡਿਸਕੌਮਜ਼/ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਗ਼ੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਕਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 15. ਇਹ ਸਕੀਮ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਏਗੀ?

ਉੱਤਰ. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਈਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਈਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 16. ਇਹ ਸਕੀਮ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ. ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਬਸਿਡੀ ਘਟੇਗੀ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਅਯਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਰੇਡਿਓ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਮੋਬਾਇਲ ਆਦਿ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਏਗੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਉਪਲੱਬਧ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਧਰੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤਕਨੀਕਾਂ, ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਬੀਜਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਿਜਲੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ, ਫੈਬਰੀਕੇਸ਼ਨ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ, ਆਟਾ ਮਿੱਲਾਂ, ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੀ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਘਰ ਦੇ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਧ ਕੁਸ਼ਲ/ਹੁਨਰਮੰਦ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏਗਾ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਭਗ 1000 ਲੱਖ ਮਾਨਵ ਕਾਰਜ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

16,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਖਰਚ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਬਣਨਗੇ ਜੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 17. ਕੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਣ?

ਉੱਤਰ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਰੇਡਿਓ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਸਾਇਨ ਬੋਰਡਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਭਿਆਨ ਕਰੇਗੀ। ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਪਯੋਗ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਲਾਭ ਸਮੇਤ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਬਿਜਲੀ (ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ) ਆਦਿ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਵਿਭਿੰਨ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀਕਰਨ 'ਤੇ ਹੌਲੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮਲਟੀ ਮੀਡੀਆ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੁਭਾਗਯ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਸਕੌਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਾਖਰ/ਸਿੱਖਿਅਤ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

(Release ID: 1504353) Visitor Counter: 2

f

in